

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (From): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Vidner m. m.).

(Lovforslaget (nr. 19) findes i tillæg A. sp. 305, fremsættelsen i tidenden sp. 752).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Thomas Have: Det forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje, som den højtærede justitsminister har fremsat for folketinget, bygger jo i alt væsentligt på den betænkning, som justitsministeriets vidneudvalg afgav i 1962. Vidneudvalget, der blev nedsat den 9. december 1958, havde den opgave at overveje ændringer i de gældende lovbestemmelser vedrørende vidner. Det skulle navnlig påhvile udvalget at overveje, om bestemmelsen i retsplejelovens § 169, hvorefter advokater i et vist omfang er udelukket fra at give vidnesbyrd, burde ændres. Udvalget skulle ligeledes overveje, om der burde optages regler i loven, hvorefter vidnesbyrd i visse tilfælde ikke må afkræves læger og jordemødre, og om der måtte være grund til at gennemføre lignende regler for andre persongruppers vedkommende.

I udvalgets overvejelser skulle endvidere indgå en undersøgelse af, om den i lovens § 170, stk. 1 og 2, hjemlede adgang til at nægte at afgive vidneforklaring burde udvides, og om bestemmelsen i retsplejelovens

§ 170, stk. 4, hvorefter redaktører og redaktionssekretærer ved et trykt periodisk skrift i et vist omfang kan nægte at afgive vidneforklaring, bør ændres.

Det har påhvilet udvalget også i øvrigt at undersøge, om der måtte være trang til at ændre retsplejelovens regler om vidner eller sådanne regler i loven og den øvrige lovgivning, hvor der henvises til de for vidner gældende regler.

Resultatet af udvalgets overvejelser er indeholdt i et udkast til en ny affattelse af retsplejelovens kapitel 18 om vidner. I udkastet har udvalget foretaget en revision af retsplejelovens regler om pligten til at afgive vidneforklaring i retten. Blandt de vigtigste ændringer kan jeg nævne, at reglerne om vidnepligt for præster, læger, advokater, tjenestemænd og andre, hvem lovgivningen pålægger tavshedspligt, er ført à jour, således at området for vidneudelukkelsen i videst muligt omfang er søgt afgrænset på samme måde som tavshedspligten.

Efter de nugældende regler må tjenestemænd eller andre, der handler i offentligt hverv, ikke afkræves vidneforklaring om forhold, der er omfattet af deres tavshedspligt, medmindre vedkommende myndighed giver sit samtykke. I lovforslaget foreslås, at denne regel begrænses til tilfælde, hvor tavshedspligten er pålagt i det offentliges interesse, og det foreslås at give retten en beføjelse til under visse betingelser at bestemme, at vidneforklaring skal afgives, selv om samtykke til afgivelse af vidneforklaring nægtes. Det gælder dog ikke, hvis nægtelsen begrundes med hensynet til statens sikkerhed eller forholdet til fremmede magter.

Når man ser bort fra de særlige regler om vidnepligt for tjenestemænd, præster, læger og advokater, har man hidtil savnet regler om vidnepligt i tilfælde, hvor lovgivningen pålagde vidnet tavshedspligt. Forslaget bøder på dette forhold ved at foreslå en regel, der giver retten en almindelig adgang til i de nævnte tilfælde at bestemme, at vidneforklaring ikke skal afgives. Det er en regel, som navnlig kan få betydning for